

PROGRAM RADA

Povjerenstva za ravnopravnost spolova Grada Zagreba za 2024.

Uvodne napomene

Pravni okvir Programa rada Povjerenstva za ravnopravnost spolova obuhvaća Ustav Republike Hrvatske, Zakon o ravnopravnosti spolova, Zakon o suzbijanju diskriminacije, Nacionalni plan za ravnopravnost spolova do 2027., Zagrebačku strategiju zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2023. do 2025., Zagrebačku strategiju borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti, Akcijski plan Grada Zagreba za provedbu Europske povelje o ravnopravnosti spolova žena i muškaraca na lokalnoj razini za razdoblje 2021. - 2025.

Gradska skupština Grada Zagreba na 6. sjednici, 26. rujna 2013., donijela je Odluku o osnivanju Povjerenstva za ravnopravnost spolova Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: Odluka).

Razlozi osnivanja Povjerenstva proizlaze iz članka 2. Odluke, a to su:

- promicanje ravnopravnosti spolova u Gradu Zagrebu;
- provedba Zakona o ravnopravnosti spolova i Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova;
- izrada i provedba gradskih strateških dokumenata iz područja ravnopravnosti spolova.

Djelokrug rada Povjerenstva za ravnopravnost spolova Grada Zagreba proizlazi iz članka 3. Odluke, a to je sljedeće:

- predlaže Gradskoj skupštini Grada Zagreba donošenje općih akata iz područja ravnopravnosti spolova;
- izrađuje gradske strateške dokumente iz područja ravnopravnosti spolova;
- provodi mjere iz nacionalnih i gradskih strateških dokumenata iz područja ravnopravnosti spolova u kojima je nositelj te izrađuje izvješća o njihovom provođenju;
- predlaže Gradskoj skupštini Grada Zagreba financijski plan radi ostvarivanja programa rada Povjerenstva;
- razmatra prijedloge mjera i općih akata kojima se uređuju pitanja od značenja za ravnopravnost spolova što ih Gradskoj skupštini Grada Zagreba predlažu drugi ovlašteni predlagatelji;
- daje Gradskoj skupštini Grada Zagreba prijedloge i mišljenja iz područja ravnopravnosti spolova;

- potiče suradnju s povjerenstvima za ravnopravnost spolova gradova i županija u Republici Hrvatskoj, nevladinim udrugama za promicanje i zaštitu ženskih ljudskih prava te suradnju i razmjenu iskustava s odgovarajućim tijelima drugih zemalja;
- obavlja i druge poslove iz područja ravnopravnosti spolova.

Programske zadaće

Program rada Povjerenstva za ravnopravnost spolova Grada Zagreba obuhvaća sljedeća tematska područja i aktivnosti:

Promicanje ljudskih prava žena i rodne ravnopravnosti:

- podizanje razine znanja i svijesti u Gradu Zagrebu o Zakonu o ravnopravnosti spolova kojim su utvrđene opće osnove za zaštitu i promicanje ravnopravnosti spolova kao temeljne vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske i koji uređuje način zaštite od diskriminacije na temelju spola i stvaranje jednakih mogućnosti za žene i muškarce te o drugim antidiskriminacijskim zakonima;
- promicanje znanja i svijesti o ravnopravnosti spolova u suradnji s organizacijama civilnog društva;
- senzibiliziranje javnosti o postojanju višestruke diskriminacije po osnovi rase, etničke pripadnosti, boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog i/ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, sporta, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta, izražavanja i/ili seksualne orijentacije i svih drugih osnova;
- obilježavanje značajnih datuma kojima se podsjeća na položaj i doprinose žena;
- unaprjeđenje društvenog položaja žena pripadnica nacionalnih manjina, žena s invaliditetom, žena starije životne dobi i žena izbjeglica/migrantkinja/tražiteljica azila;
- provođenje aktivnosti vezanih za analizu proračuna iz rodne perspektive s ciljem utvrđivanja stvarnog utjecaja javnih prihoda i rashoda na muškarce i žene;
- predlaganje mjera za implementaciju rodnog proračuna u sve proračunske procese.

Aktivnosti:

- promicanje i uporaba rodno osjetljivog jezika u tijelima Grada Zagreba i u javnom govoru;
- provedba aktivnosti i kampanja u svrhu podizanja svijesti građana o štetnoj ulozi rodnih stereotipa i svih oblika seksizma, homofobije i transfobije;

- provođenje istraživanja o položaju žena u suradnji s gradskim upravnim tijelima, stručnjakinjama/stručnjacima i organizacijama civilnog društva;
- nastavak provođenja kampanje NeVidljive – o nasilju nad ženama starije životne dobi;
- sudjelovanje u kampanjama koje provode organizacije civilnog društva koje promiču ženska prava;
- obilježavanje Međunarodnog dana žena, Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, Europskog dana jednakih plaća;
- edukacija članica i članova Povjerenstva te zaposlenica i zaposlenika gradske uprave Grada Zagreba za rodno osjetljivo upravljanje proračunskim sredstvima;
- izrada analitičke studije Proračuna Grada Zagreba iz rodne perspektive za 2023. godinu.

Predviđena financijska sredstva: Proračun Grada Zagreba, Razdjel 018. Stručna služba Gradske skupštine, Program 1118 Redovna djelatnost Stručne službe Gradske skupštine, Aktivnost A111806. Povjerenstvo za ravnopravnost spolova u iznosu od 21.000,00 eura.

Promicanje jednakih mogućnosti na području rada:

- poticanje na uklanjanje svih oblika diskriminacije na području rada, nasilja na radnom mjestu, mobinga te seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu;
- praćenje i promicanje mjera aktivne politike zapošljavanja žena s ciljem povećanja zaposlenosti žena;
- promicanje usklađivanja privatnog, profesionalnog i društvenog života s posebnim naglaskom na ulogu muškaraca i očeva kao pružatelja njege članovima kućanstva ovisnima o tuđoj njezi, prilagođavanja radnog vremena, dostupnosti i priuštivosti jaslica i vrtića, produženog školskog boravka;
- poticanje i osnaživanje ženskog poduzetništva s osobitim naglaskom na edukaciji i financijskim potporama;
- praćenje statističkih i drugih podataka o plaćama muškaraca i žena u Gradu Zagrebu te promicanje jednake plaće za jednak rad i rad jednake vrijednosti;
- suradnja s organizacijama civilnog društva u osvještavanju žena i stvaranju uvjeta za promoviranje kulture poduzetništva i podržavanje novih projekata koji potiču poduzetništvo žena i samozapošljavanje;
- poticanje i predlaganje mjera za zapošljavanje i samozapošljavanje žena s invaliditetom;
- poticanje i predlaganje mjera za zapošljavanje i samozapošljavanje žena koje su preživjele nasilje;

- predlaganje mjera za zaštitu prava žena u slučaju fleksibilizacije radnih procesa i vremena.

Aktivnosti:

- analiza edukacija koju provodi Grad u suradnji s HZZ-om;
- izrada analize o zapošljavanju žena koje su preživjele nasilje kao i njihovo zapošljavanje nakon izlaska iz sigurnih kuća u Zagrebu.

Predviđena financijska sredstva: Za realizaciju navedenih aktivnosti nisu potrebna financijska sredstva.

Ravnopravnost u procesu odlučivanja u političkom i javnom životu:

- podizanje svijesti o važnosti uravnoteženja političke zastupljenosti obaju spolova u predstavničkim tijelima i izvršnim tijelima te provođenja Zakona o ravnopravnosti spolova;
- predlaganje mjera za postizanje uravnotežene zastupljenosti žena i muškaraca pri imenovanju u upravljačka tijela u trgovačkim društvima i ustanovama u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Grada Zagreba;
- praćenje mjera o zastupljenosti i udjelu žena u predstavničkim tijelima i izvršnim tijelima, upravljačkim tijelima u trgovačkim društvima i ustanovama u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Grada Zagreba;
- održavanje tribina, konferencija, kampanja o političkoj zastupljenosti žena u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti na državnoj i lokalnoj razini.

Aktivnosti:

- izrada analize zastupljenosti žena i muškaraca pri imenovanju u upravljačka tijela u trgovačkim društvima i ustanovama u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Grada Zagreba.

Predviđena financijska sredstva: Za realizaciju navedene aktivnosti nisu potrebna financijska sredstva.

Sprječavanje rodno utemeljenog nasilja:

- osvještavanje javnosti o uzrocima, pojavi, problemima i načinima suzbijanja rodno utemeljenog nasilja;
- analiza dostupnih mjesta, tj. službi koje pružaju podršku ženama, djevojkama i djevojčicama koje su preživjele rodno utemeljeno nasilje;
- podizanje svijesti o uzrocima i neprihvatljivosti svih oblika nasilja nad ženama i djevojkama/djevojčicama, uključujući nasilje u obitelji, te senzibiliziranje javnosti o nužnosti nulte tolerancije na sve oblike rodno utemeljenog nasilja;
- osvještavanje javnosti o problemima nasilja nad dječacima, mladićima i muškarcima;
- osvještavanje javnosti o pojavi, problemima i posljedicama rodno utemeljenog nasilja nad LGBTIQ + osobama;
- predlaganje mjera za poboljšanje uvjeta života i rada žena koje su preživjele nasilje s naglaskom na stambeno zbrinjavanje.

Aktivnosti:

- izraditi informativni letak o dostupnosti podrške/pomoći ženama žrtvama nasilja namijenjen korisnicama gradskih ustanova;
- izraditi informativni letak za odgojno-obrazovne ustanove o nasilju nad djevojčicama/dječacima;
- evaluacija mjere programa zbrinjavanja žena žrtava nasilja u gradske stanove.

Predviđena financijska sredstva: Proračun Grada Zagreba, Razdjel 018. Stručna služba Gradske skupštine, Program 1118 Redovna djelatnost Stručne službe Gradske skupštine, Aktivnost A111806. Povjerenstvo za ravnopravnost spolova u iznosu od 3.800,00 eura.

Ravnopravnost u obrazovanju:

- praćenje implementacije sadržaja o rodnoj ravnopravnosti u programu Škola i zajednica;
- poticanje na uključivanje u programe profesionalnog usmjeravanja, cjeloživotnog obrazovanja i osposobljavanja i profesionalnog razvoja žena na području Grada Zagreba;
- suradnja s gradskim ustanovama i organizacijama civilnog društva koje se bave obrazovanjem na području Grada Zagreba.

Aktivnosti:

- predložiti dodatne edukacije za žene za deficitarna zanimanja.

Predviđena financijska sredstva: Za realizaciju navedene aktivnosti nisu potrebna financijska sredstva.

Ravnopravnost u području zdravstvene zaštite:

- sudjelovanje u kampanjama o zdravstvenoj zaštiti i reproduktivnim pravima namijenjenima ženama i muškarcima, djevojčicama i dječacima, o ranom otkrivanju zloćudnih bolesti, o poticanju zdravog načina života i o posljedicama štetnih navika i raznih oblika ovisnosti;
- praćenje dostupnosti zdravstvenih usluga vezanih uz reproduktivna prava žena;
- predlaganje mjera za unaprjeđenje zdravstvene skrbi i edukacije djevojčica i djevojaka o seksualnom i reproduktivnom zdravlju;
- predlaganje mjera za unaprjeđenje zdravstvene skrbi transrodnih i interspolnih osoba;
- predlaganje mjera za unaprjeđenje zdravstvene skrbi žena s invaliditetom;
- predlaganje mjera za unaprjeđenje brige o mentalnom zdravlju žena i djevojčica.

Aktivnosti:

- analizirati dostupnost zdravstvenih usluga vezanih uz reproduktivna prava žena – zatražiti informacije/analizu u zdravstvenim ustanovama kojih je osnivač Grad Zagreb;
- analizirati dostupnost zdravstvene skrbi za žene s invaliditetom u Gradu Zagrebu;
- organizirati i sudjelovati na tribinama i skupovima na kojima se govori o važnosti brige o mentalnom zdravlju Zagrepčanki i Zagrepčana.

Predviđena financijska sredstva: Za realizaciju navedenih aktivnosti nisu potrebna financijska sredstva.

Ravnopravnost u sportu:

- predlaganje mjera za postizanje uravnotežene zastupljenosti žena i muškaraca pri imenovanju u upravljačka tijela u trgovačkim društvima i ustanovama s područja sportskih djelatnosti u vlasništvu Grada Zagreba;
- predlaganje mjera koje će sportašicama osigurati jednaku dostupnost sportske infrastrukture i nagrađivanja;
- predlaganje mjera i aktivnosti s ciljem prevencije i suzbijanja rodno utemeljenog nasilja u sportu.

Aktivnosti:

- prezentacija istraživanja o položaju žena u sportu u Gradu Zagrebu;
- izrada analize o sudjelovanju žena u odlučivanju u sportskim ustanovama kojih je osnivač Grad Zagreb;
- prezentacija istraživanja o rodno utemeljenom nasilju u sportu u Gradu Zagrebu.

Predviđena financijska sredstva: Za realizaciju navedenih aktivnosti nisu potrebna financijska sredstva.

Međunarodna politika i suradnja:

- promoviranje suradnje s gradovima, regijama i državama na području ravnopravnosti spolova;
- razvijanje suradnje s Mrežom FemCities - Mrežom europskih gradova za ravnopravnost spolova;
- sudjelovanje na međunarodnim konferencijama čije su teme vezane za ravnopravnost spolova, za zaštitu žena od svih oblika nasilja, zaštitu obitelji i djece te LGBTIQ + osoba i njihovih obitelji.

Aktivnosti:

- sudjelovanje na konferencijama i sastancima koje organizira Mreža FemCities;
- sudjelovanje ili organizacija događanja, sastanaka, konferencija koje promoviraju ravnopravnost spolova.

Predviđena financijska sredstva: Proračun Grada Zagreba, Razdjel 018. Stručna služba Gradske skupštine, Program 1118 Redovna djelatnost Stručne službe Gradske skupštine, Aktivnost A111806. Povjerenstvo za ravnopravnost spolova u iznosu od 6.600,00 eura.

Ostale zadaće

U svrhu provedbe politike ravnopravnosti spolova Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Grada Zagreba u suradnji s gradskim upravnim tijelima osim navedenih aktivnosti provodit će i sljedeće mjere:

a) Analitičke mjere

- predlaganje izrade analiza vezanih uz ravnopravnost spolova;
- predlaganje da se podaci za izvješća koja pripremaju gradski uredi, zavodi i službe segregiraju po spolnoj zastupljenosti;
- praćenje statističkih podataka o položaju žena na tržištu rada (u vezi sa zapošljavanjem, napredovanjem, plaćama, preprekama s kojima se žene suočavaju u profesionalnom napredovanju - "stakleni strop" i "ljepljivi pod");
- praćenje i analiza statističkih podataka o siromaštvu žena;
- praćenje i analiza statističkih podataka o nasilju nad ženama;
- praćenje i analiza podataka o nasilju i diskriminaciji LGBTIQ + osoba;
- praćenje statističkih podataka prema kriterijima ravnopravnosti spolova, kao što je politička participacija žena u Gradu Zagrebu.

b) Socijalne mjere

- predlaganje mjera i njihova implementacija za žurno stambeno zbrinjavanje žrtava obiteljskog nasilja;
- predlaganje mjera za organizaciju dostupnih predškolskih i školskih programa koji omogućuju ženama uključivanje i zadržavanje na tržištu rada;
- predlaganje mjera za poboljšanje skrbi o starim i nemoćnim članovima obitelji koje ženama omogućuju nesmetano uključivanje i zadržavanje na tržištu rada;
- predlaganje mjera za potporu samohranim roditeljima;
- predlaganje mjera za poboljšanje uvjeta života žena u domovima za starije osobe kojih je osnivač Grad Zagreb.

c) Ostalo

- sudjelovanje i drugi oblici potpora projektima i kampanjama koji promiču ravnopravnost spolova;
- sudjelovanje na sastancima koordinacije županijskih povjerenstava radi unaprjeđivanja i usklađivanja te razmjene informacija i primjera dobre prakse provedbe politike ravnopravnosti spolova na lokalnoj razini;

- sudjelovanje na konferencijama, radionicama i edukacijama namijenjenima radnim tijelima koja su osnovana za promicanje ravnopravnosti spolova.

Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Grada Zagreba u ostvarivanju svojih zadaća surađivat će s nadležnim gradskim upravnim tijelima, resornim ministarstvima i državnim tijelima, organizacijama civilnog društva te informirati javnost o svojim inicijativama i djelovanju.

Prijelazne i završne odredbe

U slučaju donošenja novih dokumenata, Program rada Povjerenstva za ravnopravnost spolova za 2024. bit će dopunjen i usklađen s novim aktivnostima i mjerama.

Sukladno članku 6. Odluke o osnivanju Povjerenstva za ravnopravnost spolova Grada Zagreba ovaj se program zajedno s Financijskim planom radi ostvarivanja programa dostavlja Gradskoj skupštini Grada Zagreba na odobravanje.

PREDSJEDNICA POVJERENSTVA

mr. sc. Rada Borić, v.r.

KLASA: 024-01/23-005/202

URBROJ: 251-16-04/006-23-2

Zagreb, 12. listopada 2023.